

ת"פ 57310/12/17 - מדינת ישראל נגד יעקב סבג, סהר מזרחי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 57310-12-17 מדינת ישראל נ' סבג ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רחל אהרונ
זאבי

המאשימה

נגד

1. יעקב סבג (עניינו הסתיים)
2. סהר מזרחי ע"י ב"כ עו"ד דני בר דוד

הנאשמים

גזר דין לנאשם 2

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בשתי עבירות תיווך לשוחד שניתן לנאשם 1.

הנאשם 1 עבד בבית הדין הרבני האזורי בירושלים, בתפקיד סופר דיינים והיה אחראי, בין היתר, על רישום פרוטוקולים, החלטות וצווים והעברת בקשות לדיינים במהלך הדיונים או למזכירות בית הדין.

בשנת 2013 פתחו בני הזוג י' פ' (להלן: "י") וח' ט' (להלן: "ח") בהליך גירושין בבית הדין, אשר התנהל לפני הרכב הדיינים ברשות כב' הדיין אברהם שיינפלד עד לפרישתו בחודש מאי 2015, ולאחר מכן בראשות כב' הדיין אליהו אברג'יל. הנאשם 1 שימש מזכיר ההרכב.

במסגרת הליך הגירושין התנהלו דיונים רבים בעניין הסדרי ראייה של הילדים, חלוקת כספים וצווי עיכוב יציאה מהארץ.

הנאשם 2 (להלן גם: "הנאשם"), הכיר את י' עובר לתקופה הרלבנטית לאישום וכן היה מקורב לדיין אליהו אברג'יל וראה בו כמורו ורבו ועל כן נמצא, באותה תקופה, לעיתים קרובות בבית הדין הרבני.

ביום 22.10.14, הגיע י' יחד עם רעייתו, מ', לבית הדין, לצורך הגשת בקשה להסרת עיקול על כספים של ח' במסגרת הליכי גירושין. י' פגש בנאשם וסיפר לו על הליך הסרת העיקול המתמשך המתנהל נגד ח'. הנאשם שוחח עם נאשם 1 בהיותם בבית הדין וסוכם כי הנאשם 1 יעזור לי' אם זה יעביר לו כסף.

הנאשם פנה לי' ואמר לו שעליו להעביר כסף לנאשם, 1 על מנת שזה יפעל לטובתו אצל הדיינים. י' קיבל מ' סכום של 1,000 ₪, אותו מסר לנאשם, אשר העביר את הכסף לנאשם 1.

עמוד 1

באותו היום ובהמשך להחלטות קודמות שהתקבלו בעניין, הורה בית הדין על ביטול עיקול הכספים ועל חלוקתם בין י' לבין ח'.

ביום 23.10.14, הגישה ח' בקשה לביטול החלטה זו וי' פנה לנאשם שאמר לו כי עליו לשלם לנאשם 1 סכום כסף נוסף, על מנת שנאשם 1 יפעל לטובתו.

י' לווה 1,000 ₪ מקופת צדקה ומסר אותם לנאשם 2 שהעביר את הכסף לנאשם 1.

במהלך החודשים דצמבר-ינואר 2014, התנהל הליך הנוגע למקום מגוריה של בתם הקטינה של י' וח', וכל אחד מהצדדים טען כי הקטינה צריכה לגור בביתו. י' נפגש ושוחח טלפונית עם הנאשם מספר פעמים במהלך תקופה זו ושיתף אותו בהליך המתנהל בענין זה. הנאשם אמר לי' לרשום את בקשותיו, וכי הוא יעביר לנאשם 1. ישראל העביר לנאשם 2 רשימה כאמור.

ביום 24.1.15, פגש י' את נאשם 1 במקום שאינו ידוע ונתן לו את מספר הטלפון שלו על מנת לפתוח ביניהם ערוץ הידברות ישיר. במהלך השיחות והמפגשים, נאשם 1 ביקש מי' כספים בסכום שאינו ידוע במדויק, כדי לקדם את ענייניו בבית הדין וי' העביר לו סכומי כסף ששיעורם אינו ידוע.

ביום 25.3.15, הגישה ח' בקשה לצאת מהארץ יחד עם בנם הקטין שלה ושל י' וביקשה לבטל את צו עיכוב יציאה מהארץ שעמד נגדו. י' התנה את הסכמתו לביטול הצו בתנאים שלא הוסכמו על ידי ח' והתנהל הליך בעניין זה בבית הדין בין החודשים מרץ ויולי 2015. במהלך תקופה זו, שוחח נאשם 1 עם י' מספר פעמים בעניין הצו ושיחות אלה אמר נאשם 1 לי' כי הוא פועל למענו, כי פנה לדיין אברג'יל כדי להוסיף תנאים לביטול הצו וכן הנחה את י' לנקוט בפעולות מסוימות שיסייעו לו לממש את מטרותיו. בהמשך ביקש נאשם 1 מי' שישלם לו עבור העזרה שהושיט לו עד לאותו שלב. בתאריכים 5.7.15 ו- 9.7.15 נפגשו הנאשם 1 וי' בכל פעם במקום אחר מחוץ לבית הדין הרבני, ובכל מפגש מסר י' לנאשם 1 סך של 1,500 ₪.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרתו כתב האישום תוקן, הוסכם כי הנאשמים יודו במיוחס להם ויורשעו. לא נערכה הסכמה לעניין העונש. עוד הוסכם כי ההגנה תהא רשאית לטעון, כי הנאשם 2 לא קיבל כל תמורה עבור מעשיו וכי לא ניתנה כל החלטה מהותית על ידי בית הדין בעקבות מעשי הנאשמים, והמאשימה לא תביא ראיות לסתור טענות אלה.

3. בענין הנאשם הוכנו שני תסקירי שירות מבחן. תסקיר מיום 23.1.19, מלמד כי הנאשם בן 47, גרוש ואב לחמישה, עובד כעצמאי בתחום המסעדות, נסיבות ילדותו מורכבות והן השליכו על דימויו העצמי ועל התנהלותו בבגרותו. הנאשם סיים 10 שנות לימוד, שירת בצה"ל במשך כשנתיים ושוחרר על רקע אי התאמה. לאחר שחרורו ניהל מספר עסקים שונים בתחום המזון והשגחת כשרות ובחלק מהזמן חווה הפסדים כלכליים גדולים וצבר חובות. הוא עובד כעת באופן מזדמן, ובעבודתו הנוכחית כמנהל מסעדה - מזה כחצי שנה.

הנאשם נישא בשנת 2000 והתגרש כעבור שבע שנים על רקע התנהגות אלימה שגילה כלפי אשתו. הוא מצוי בקשר

טוב עם אשתו ומבקש לשאתה בשנית.

לנאשם ארבע הרשעות קודמות שהאחרונה בהן משנת 2003 בעבירות אלימות והוא מוכר לשירות המבחן מתיקיו הקודמים. לצד הצהרותיו כי עבר תהליכי טיפול, התרשם שירות המבחן כי הנאשם טרם עבר תהליך של התבוננות עצמית מעמיקה וביחס לעבירה שבה הורשע, תיאר כי פעל מתוך רצון לסייע למכר ונטה לטשטש ולמזער את הבעייתיות במעשיו, תוך מתן לגיטימציה להתנהלותו וביטול המשמעות הפלילית של המעשים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל מתוך דחף למלא צרכיו בהערכה של הזולת ומקיומו של פער בין תיאור הנאשם את תפקודו העצמי כתקין לבין התנהגותו עוברת החוק. עוד התרשם השירות מקיומה של נטייה מסוימת למניפולטיביות וקווים מרמתיים באישיותו של הנאשם.

שירות המבחן ציין כי בעבר הנאשם התקשה להפיק תועלת משמעותית מהתערבות טיפולית, בשל קשייו לגעת בעולמו הפנימי ולהתבונן על דפוסיו הבעייתיים. עם זאת היה נראה כי חל שינוי ראשוני בעמדת הנאשם בעניין זה ועל כן הומלץ על שילובו של הנאשם בהליך טיפולי ייעודי ועל דחיית הטיעונים לעונש לשם כך. המלצתו זו של שירות המבחן התקבלה.

4. ביום 7.5.19 הוגש תסקיר מבחן משלים ממנו נלמד כי בתקופת הדחייה התקיימו עם הנאשם מספר מפגשים, במסגרתם נבחנו באופן מעמיק המניעים הרגשיים שבבסיס ביצוע העבירה, והנאשם הפגין הבנה עמוקה יותר של הפסול בהתנהגותו ובכלל זה פיתח תובנה קוגניטיבית ראשונית באשר לדפוסי התנהלותו ולגורמי הסיכון במצבו.

שירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי היווה עבור הנאשם גורם מחדד גבולות ומפחית סיכון, שב וציין את קשייו של הנאשם להפיק תועלת ממעורבות טיפולית ארוכת טווח, ולפיכך הומלץ לגזור על הנאשם עונש של 200 שעות שירות לתועלת הציבור, קנס, מאסר מותנה והתחייבות כספית.

שירות המבחן העריך כי אם יוטלו על הנאשם עבודות שירות, הדבר יקטע את הרצף התעסוקתי שלו ויפגע ביכולתו לפרנס את עצמו, והמליץ כי אם יוטל עונש זה, הוא יהיה קצר.

5. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין חמישה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל כפי שנקבע בעניינו של נאשם 1, וביקשה לגזור על הנאשם חמישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את העובדה כי הנאשם היה יוזם התוכנית ובעל חלק מרכזי בביצוע העבירות, אשר הדיח את שותפיו לבצען וכי אין מדובר במעשה יחיד אלא במספר אירועים.

6. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם מתחיל בעונש של שירות לתועלת הציבור, וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור על הנאשם עונש זה, בין אם מדובר בעונש המצוי בתוך מתחם העונש ההולם, ובין אם בדרך של חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

ב"כ הנאשם הדגיש את הפער בין נאשם 1 שהוא עובד הציבור שקיבל שוחד לבין הנאשם שלא היה עובד ציבור, לא פעל מתוך בצע כסף אלא מתוך רצון לסייע לזולת ואף לא קיבל בפועל תמורה כספית בעד מעשיו. עוד הודגשו הודאת הנאשם והחיסכון בזמן שיפוטי שלצידה וכן חלופה הזמן מאז ביצוע העבירות ועד היום.

7. הנאשם בדברו האחרון אמר כי הודה במעשיו מתחילת הדרך ושיתף פעולה עם הרשויות. הנאשם הכחיש כי הוא יזם את המעשים וטען כי מדובר במקרה חד פעמי ולא במספר מקרים, אמר שאינו נכנס עוד לבית הדין הרבני, אף לא לביקור, ותיאר בדמעות כיצד הוא מנסה לשקם את חייו.

8. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 7.3.19 ניתן גזר דין בעניין הנאשם 1, אשר הורשע במספר עבירות קבלת שוחד ונגזרו עליו שישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 20,000 ₪ וצו מבחן.

9. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינו של הנאשם. חוות הדעת שהוגשה ביום 23.6.19 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

מתחם העונש ההולם

10. העבירות שביצע הנאשם פוגעות בתפקודו התקין של השירות הציבורי ובטוהר המידות של המשרתים בו. משעה שמדובר בתיווך לשוחד לעובד, אף אם זוט, של ערכאה שיפוטית, קם חשש לפגיעה בטוהר ובתקינות ההליכים השיפוטיים, במחויבותה של המערכת השיפוטית לשלטון החוק ולקבלת החלטות על פי האינטרס הציבורי בלבד ובאמון הציבור במערכת המשפט.

11. הנאשם הוא שיזם את הקשר הפסול בין נותן השוחד לנאשם 1, אשר הוביל למתן השוחד. אין מדובר באירוע חד פעמי, כפי שטען הנאשם, אלא במעשים שחזרו על עצמן בשלוש הזדמנויות שונות. לפיכך ניתן להבין כי אין מדובר במעשים אקראיים וספונטניים אלא במעשים שבוצעו לאחר מחשבה ולאורך הזמן גם במידה מסוימת של תכנון.

12. בפועל, למרבה המזל, לא נגרם כל נזק ישיר כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים שכן לא התקבלה כל החלטה מהותית המטה את הדין לטובתו של י', נותן השוחד.

13. על פי הוראת סעיף 295(א) לחוק העונשין, דינו של מתווך בשוחד כדין לוקח השוחד, ועל כן, הפסיקה שאליה התייחס כב' השופט כדורי בגזר הדין של נאשם 1, כרמת הענישה הנוהגת, רלבנטית גם לעניינו של הנאשם.

עם זאת, יש לתת את הדעת גם למספר נסיבות שיפורטו להלן, היוצרות שוני בין שני הנאשמים ומצדיקות הקלה מסוימת בקביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם ביחס למתחם שנקבע בעניינו של נאשם 1.

14. הנאשם לא ביקש ולא זכה לכל רווח כספי כתוצאה מביצוע העבירות, שעה שככלל, המניע לביצוע עבירות מעין אלה, הוא בצע כסף.

15. הקשר בין י' לבין נאשם 1, במסגרתו המשיך י' לתת שוחד לנאשם 1 הוסיף להתקיים גם ללא המשך מעורבותו של נאשם 2.

16. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות לבין שישה- עשר חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס. עונש של שירות לתועלת הציבור אינו הולם את מעשיו של הנאשם ואת מידת פגיעתם בערכים החברתיים המוגנים.

העונש המתאים לנאשם

17. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, שהיה בה משום חיסכון בזמן שיפוטי. עם זאת, כפי שעולה מתוך תסקירי המבחן ומתוך דברי הנאשם עצמו לפני, הנאשם נוטה למזער ולטשטש את ההיבטים הפליליים של התנהגותו, עובדה המלמדת על קושי מסוים להפנים עד תום את הפסול שבמעשים.

18. לנוכח התרשמות שירות המבחן מקיומם של קווים מניפולטיביים ומרמתיים באישיות הנאשם, קשייו של הנאשם להפנים את הפסול שבהתנהגותו, מקימים סיכון להישנות עבירות פליליות בתחום המרמה, המחייב מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית, שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם. מנגד שקלתי את העובדה כי ההליך הפלילי כשלעצמו היווה גורם מרתיע עבור הנאשם.

19. שירות המבחן אמנם ביקש שהות מסוימת על מנת לבחון את השתתפות הנאשם בהליכים טיפוליים, וניתנה לנאשם הזדמנות לשתי פגישות עם הליכים אלה. יחד עם זאת, הגם שהנאשם גילה יכולת להתבוננות ראשונית בדפוס התנהגותו ובקיומם של גורמי סיכון, בסופו של יום שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתקשה להפיק תועלת ממעורבות טיפולית ארוכת טווח, וגורמי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק נותרו בעינם. לפיכך, אין כל הצדקה לחרוג בענין הנאשם לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

20. אני ערה לכך כי גזירת העונש על הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, עשויה לפגוע במידת מה באפשרותו להמשיך ולהתפרנס מהעיסוק הנוכחי שלו. אין בכך משום הצדקה לחריגה לקולא ממתחם העונש ההולם ואולם הדבר יקבל ביטוי בקביעת משך הרכיב העונשי המרכזי.

21. עברו הפלילי של הנאשם ישן ואינו רלבנטי ועל כן לא ניתן לו משקל ממשי בגזר הדין. מנגד, שקלתי את חלופי הזמן בין מועד ביצוע העבירות לבין המועד שבו הוגש כתב האישום, כשנתיים וחצי, שהיוו שלא ניתן לו הסבר על ידי המאשימה.

22. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים, המצויים בתחתית מתחם העונש ההולם:

א. שלושה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 15.9.19 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור את העבירה בה הורשע.

או כל עבירת מרמה לפי סימן ו' לפרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.7.19 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מיידי.

23. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ' סיוון תשע"ט, 23 יוני 2019, בנוכחות הצדדים.